

Te Peretitenira'a No Porinetia farani

PIHA PUTURA'A PARAU 'API *Mahana toru 19 nō tenuare 2020*

Te mau Fa'aotira'a a te 'Āpo'ora'a a te mau Fa'aterehau

'E tāmāu noa te poritita pa'epa'e 'i te mau taiete nō 2020

'I ni'a noa 'i tā na poritita pa'epa'e 'i te mau taiete, 'uā faa'ohipa te Fenua tauturu nō te faturaa tauihā nā te mau taiete rii na'ina'i 'e te haamaita'iraa 'i te mau toa na'ina'i 'e te mau fare tāmāraa.

'Uā fārii te 'Āpooraahau 'e faataa 'e 38 570 000 toata nō te pa'epa'e 14 taiete 'ō tei faa-au 'e faa'ohipa 135 191 816 toata.

Nā roto 'i teie tauturu 'ā te Fenua 'e ora mai 181 ti'araa ohipa ê 'e ti'a 'āpī mai 'e 46 ti'araa ohipa 'i te pae 'ō te hopu 'ōpūpū, fare toa, hōtera, fare tāmāraa, utaraa tauihā, tāmāumau uira, taata tia'i pāruu, faaoraora tino, ohipa pahī 'e te faaori haereraa nā te moana.

Faa'āpīraa 'i te mau faatureraa 'ō te haaputuraa 'i te mau parau

'Uā vauvau te Mono Peretiteni 'i mua 'i te 'Āpooraahau hō'ē tauraa 'iā nehenehe 'i te mau taiete poro'i tauihā 'iā haaputu 'i te mau parau mā te rorouira.

'I mua a'e nei, te haaputu nei te feiā poro'i tauihā 'i te mau 'api parau peeraa, parau faati'a nō te mau poro'iraa. Nā roto 'i teie tauraa 'uā vata mai ia te mau vāhi vairaa parau papie nā roto 'i te haaputuraa 'i teie mau parau 'i roto 'i te rorouira.

'Uā nehenehe teie tauraa 'e tupu maoti te rave'a rorouira 'āpī FENIX.

Nōminoraa 'iā Mélissa Lau 'ei nōtēra mono taupoto 'i te nōtēra Alexandre Yao nō te pu'etau faafaearaa

'Ua hamana te 'Āpooraahau 'i te nōminoraa 'iā Mélissa Lau, turu nōtera 'i roto 'i te taiete tivira tōro'a nōtera Bernard Bruggman 'e Alexandre Yao, 'i ni'a 'i te ti'araa mono nōtera taupoto mai te 24 'ō māti tae atu 'i te 7 'ō eperera 2020, nō te pu'etau faafaearaa 'ā Alexandre Yao.

Faa'āpīraa 'i te tāpura 'ō te mau rāau faa'apu faa'ohipahia nei 'i Porinetia

Te tau pinepinehia nei te tãpura 'ô te mau râau faa'apu nô te 'ôomo 'i te mau râau hinaarohia 'e te feiã faa'apu 'e te piha 'ô te 'ihi 'ã te hau, mã te auraro râ 'i te parau pãruru 'i te arutaimareva 'ê te êa.

'Ua putuputu te tãmite, ti'ahia mai 'e te feiã 'ã te hau, tã te totaiete tivira 'e te mau taiete unuma, nô te uãtãpapa 'i te 'e te hi'oraa 'i te mau parau faati'a nô te tuu 'i ni'a 'i te mãtete te mau râau fãriihia 'i te fenua nei nã roro râ 'i te mana'o 'iã 'ôpani rii tamau noa 'i te mau râau tahito 'e te 'ino nô te taata 'e te arutaimareva 'e mã te pãruru 'i te feiã faa'ohipa 'i teie mau râau manumanu.

'Ua 'ãpee te 'Apooraahau 'i te faaotiraa 'ã te tãmite 'ô te 'ihi nã roro 'i te 'ôpaniraa 'e 9 râau (tirotiro, manumanu, tũpohe 'aihere 'e te rimu) 'e 'ua tau 'i te faa'ohiparaa 'e 6 râau 'ê atu.

'Uã fãriihia 'e faaô mai 'e 3 râau 'ãpi, nô te 'aro 'i te manumanu, 'iã nehenehe 'i te Faatereraa 'ô te pãruru natura 'i Porinetia nei 'e faaũ 'i te mau manumanu tũ'ino faa'apu, 'ô te haafifi 'i te 'imiraa faufaa, te aupuruaea 'e te arutaimareva.

Te toru 'ô te Heiva Taure'a 'i te 6 'e 7 'ô mãti nei

'Uã faaãra te faatereraahau 'ô te Ta'ere 'e te Fare Tauhiti Nui 'e tupu te toraa 'ô te Heiva Taure'a, tãta'uraa 'ori 'e te tari parau 'ã te mau fare hãpiiraa tuãrua, 'i te 6 'e 7 'ô mãti nei, 'i To'atã, 'i te hora 6 'e te 'ãfa. Tapurahia 'e 400 piahi te tata'u.

Mai 2018 mai teie Heiva 'ôpuahia mai 'e Taatiraa Heiva Taure'a, turuhia 'e te Hãpiira 'uparau, te Fare Tauhiti Nui, te mau hãpiiraa 'ô tei faaô mai na 'i roto 'i teie 'opuaraa 'e tu'ati 'i ni'a 'i te reo tahiti, reo farani, 'e te 'upa'upa, 'ei rãve'a faaô 'i te piahi, nã roto atu 'i te hãpiiraa, 'e 'i roto 'i tã na iho ta'ere.

Turuhia teie 'opuaraa 'e te faatereraahau 'ô te Ta'ere 'e tã te Hãpiiraa, 'ê 'iã au 'i te mau hi'opo'araa 'i roto 'i nau hãpiiraa tuãrua 'ê toru, te mauia tã rãtou mau hi'opo'araa. 'Uã 'ite ato'a mai te mau 'orometua te mãaraa 'ô te faito 'ite, te 'aravihi 'e te ta'ere hinaarohia 'iã hope mai te piha 3, 'e 'uã ãti mai te faatau hãpiiraa.

Nã teie matahiti, 'e 8 hãpiiraa tuãrua te ô mai : Maco Tevane, Henri Hiro, Taravao, Mahina, Notre-dame-des-Anges, 'e 3 nô te mau motu mai, Popora, Huahine 'e Rairoa. Te tãmite hi'opo'a 'e feiã mãtauhia 'i te pae 'ô 'ori, Teraurii Piritua, Tiare Trompette-Dezerville, Heimoana Metua, Neti-Pirou, Erena Uura, Moana'ura Tehei'ura, Guillaume Fanet 'e Tonyo Toomaru.

Tarifa tãteti 200 toata, hoohia 'i te TFTN. 'E mau 'au'a 'e te mau parau tũ'ite te hãro'ahia nô te mau rê.

Te tãrena « je suis ma famille, je suis mon Pays » mai te 19 'ô fepuare tae atu 'i te 6 'ô mãti

Nã roto 'i te 'ôpuaraa 'iã nuu mãite te huiraatira 'e, te oraraa 'ũtuãfare ihoa râ, 'e ohipa te faatereraahau 'ô te Autahi 'i te tãrena piihia « Je suis ma Famille, je suis mon Pays ». Arata'ihia teie 'ôpuaraa 'e te DSFE.

'E arata'iraa 'iã ô te oraraa hau 'ê te autahi 'ei peu tumu, nã reira te pa'epa'eraa 'i te metua nã roto 'i te haapuroraraa 'i te mau taipe 'ô tura. 'Inaha ho'i te titau nei te mau 'ũtuãfare 'i te mau « tãpa'o, te mau hi'oraa 'e te huru tano a'e matau noahia na 'e te nunaa ». Tei roto

ato'a ho'i 'i te tere tãmau 'ô te mau tutavaraa arata'ihia mai 'e te Faatereraahau 'i roto 'i te târena nô te hau.

Teie tereraa ohipa 'ô te haamauraa ia 'i te mau taâhiraa 'ô te oraraa 'ô te hô'ê 'ûtuâfare nã roto 'e pae hôho'a tâviri ha'utihia 'e te mau tamarii, te 'ûtuâfare, te mau ruhiruhiã 'e te mau huma.

'E faa'ite mai teie mau hôho'a 'i te auraa mau 'ô te faatura te tahi 'i te tahi, te mata'ê 'ore 'e te auraro 'i te rauraa 'ô te huru taata. 'Uâ mana'ohia ê nã roto 'i te mau hôho'a hãmani 'e 'ôhie te faataeraa poro'i 'i roto 'i te tama riirii nã reira te feiã paaari.

Te pû'ohuraa nô teie mau hôho'a 'oia ho'i 'iã 'ite etu te taata 'iã na iho 'i roto 'i te râ oraraa, nã te reira 'e tauturu 'i te faahoturaa 'ô te auraa 'e te 'utuâfare 'e taata, 'ô teie te tahi râve'a nô te faaho'i mai 'i ni'a 'i te 'ê'a maita'i 'e tô na mâhieraa, 'E moihaa pãpû nô te faaãtea roa 'i te peu vãvahi 'i roto 'i te 'ûtuâfare, rave'a pãruru ato'a 'i te hãmani 'inoraa tamarii.

'E haamata te hapûrororaa 'i ni'a 'iã TNTV, 'i te 19 'ô fepuare tae atu 'i te 6 'ô mâtî 2020, 'i te area 'ô te mau hora parau 'ãpî 'ô te ahiahi. Nã reira 'i ni'a 'i te Facebook 'a te DSFE ato'a ho'i.

Tauraa 'i te huru 'e te naturaraa 'ô te mau tata'uraa fa'ehau tûpohe auahi tahua manureva, rima 'atu'atu, tauturu faatere, pãpa'i parau tuati ma'i, 'e te mau tuati ma'i.

'Ua haamana te 'Âpooraahau 'i te mau tauraa 'i te huru 'e te naturaraa 'ô te mau tata'uraa faanahohia nô 2020.

Te faanahoraa 'ô te mau hi'opo'araa, 'e piti tata'uraa nô te faaôraa :

- Hô'ê mau ûiraa nô te faito 'ite 'ãmui, te faito reo 'e te pãpa'i farani te 'ite 'i te mau 'ãpooraa mana 'ã Porinetia.
- Hô'ê mau ûiraa nô te faito 'i te 'ite 'e te 'aravihi 'i ni'a 'i te ohipa 'ô tâ na 'e titau mai ra.

'Ê piti hi'opo'araa faaô, hô'ê 'e ûraa tâ nota 'ore :

- Hô'ê 'ai tauraa parau 'e te tãmite hi'opo'a nô te faito 'i te ineine 'ô te taata tata'u 'i ohipa 'i ni'a 'i te mau tonoraa 'ia au 'i te tãro'a tâ na 'i mã'iti ;
- Hô'ê 'e tãu'a parauraa nã roto 'i te reo tahiti nô ni'a iho 'i tumu parau rau 'ô te oraraa (tai'o noa 'e 20 minuti, te tai'o hôro'ahia 'e 2).

Tata'uraa tãro'a pãpa'i parau nã te taote tahua 2

Te nôminohia 'i ni'a 'i teie ti'araa pãpa'i parau nã te taote tahua 2, 'ô te manuia mai ia 'i te tata'uraa tãro'a, titauhia 'iã fatu rãtou 'e ãe a'e matahiti tãviniraa 'i ni'a 'i teie tãro'a.

'Ua hamau te 'Âpooraahau 'i te arata'iraa 'ô te faanahoraa nô teie tata'uraa tãro'a mai teie :

- Hô'ê hi'opo'araa nô te faaô 'i ni'a iho hô'ê 'aore râ hau atu, 'i ni'a râ 'i te hô'ê ohipa 'ô tâ na faaruruhia 'i roto 'i te ohipa tâ na 'e rave.
- Hô'ê tata'uraa faaô 'i ni'a 'i te tau'a parauraa 'e te tãmite hi'opo'a 'i ni'a 'i te huru ohipa 'ô tei orahia mai 'e te taata tata'u.

-0-0-0-0-0-

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf - 40 47 20 00